

UJEDI OTROVNIH ZMIIJA U SRBIJI TOKOM 125 GODINA - ŠTA SVE (NE) ZNAMO U POREĐENJU SA SUSEDNIM ZEMLJAMA: PREGLED LITERATURE

Sonja Nikolić^{1,2}

¹Univerzitet u Beogradu, Biološki fakultet, Institut za zoologiju, Beograd, Srbija

²Srpsko herpetološko društvo „Milutin Radovanović“, Beograd, Srbija

Kontakt: Sonja Nikolić
Studentski trg 16, 11000 Beograd, Srbija
E-mail: sonjad@bio.bg.ac.rs

U Srbiji se mogu naći samo tri autohtone vrste otrovnih zmija; ujedi dveju mogu biti opasni ili čak fatalni po ljude. Sve tri vrste otrovnih zmija zaštićene su na nacionalnom i/ili međunarodnom nivou. Autorka je pronašla samo četiri publikacije, u kojima je opisan mali broj (ukupno 164) ujeda otrovnih zmija u Srbiji između 1893. i 2018 godine. Sa druge strane, samo tokom 2017. godine, zbog ujeda zmija, hospitalizovane su 94 osobe. Ipak, u desetogodišnjem periodu, prijavljena su samo četiri smrtna ishoda. Izgleda da do sada nije bilo pokušaja da se sistematizuju dugoročni podaci ovog tipa za celu Srbiju. Što se ostalih republika bivše Jugoslavije tiče, autorka je prikupila analize gotovo 4.000 slučajeva, za približno isti period. Ljudi često mešaju neotrovne zmije sa otrovnicama i plaše se svih. Još značajnije je to što se, iz dostupnih izvora, može zaključiti da ni lekari u Srbiji nisu uvek dovoljno dobro obavešteni o vrstama zmija, koje naseljavaju područja u kojima rade. Stoga je neophodna transdisciplinarna edukacija o ovoj temi, kako šire javnosti tako i medicinskog kadra. Osim toga, poželjno je da prikupljanje informacija o ujedima otrovnih zmija postane obavezno i centralizovano, a njihove analize bi se mogle periodično objavljivati. Iako envenomacija može biti ozbiljan medicinski problem, u Srbiji nema razloga za paniku po pitanju otrovnih zmija.

Acta Medica Medianae 2020;59(4):95-103.

Ključne reči: ujedi otrovnih zmija, edukacija, međudisciplinarna saradnja